

Deficit de criză

2

Pachetul Mobias CONFORT: o soluție ideală pentru afaceri

3

Reducerea cu o treime a rezervelor valutare: un motiv de îngrijorare?

5

Rulajul pieței valutare fără numerar s-a ridicat la 670 milioane de dolari, în luna martie

Valoarea tranzacțiilor pe piața valutară fără numerar a crescut în luna martie cu circa 90 de milioane de dolari SUA față de luna precedentă și a urcat la 670.4 milioane de dolari SUA, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei.

Piața valutară se menține pe trendul de creștere depășind în martie nivelul din perioada respectivă a anului trecut. „Oferta de valută s-a micșorat, în particular remitențele sunt în scădere, ca urmare BNM a intervenit cu vânzări, în rest piața valutară fără numerar a fost calmă”, spun experții.

Dacă în ianuarie media zilnică a fost de 25.64 mil. USD, în februarie a constituit 27.57 mil. USD, iar în martie 29.15 mil USD.

Rata medie de schimb a dolarului a

fost de 10.855 lei pe dolar (în februarie -10.60), a monedei unice europene de respectiv 14.2316 lei pe euro (februarie - 13.5910), rubla rusească - 0.3180 (0.2973), leul românesc - 3.3503 (februarie - 3.1784), iar hrivna ucraineană - 1.3629 lei pentru o hrivna (februarie - 1.1699).

Ponderele Băncii Naționale în rulajul pieței interbancare a fost în martie de 47.09%, iar rulajul total - 25.79%. BNM a vândut 230.476 milioane de dolari SUA și a cumpărat 9 539 dolari.

Evenimentele săptămânii

Moldovenii sunt mai vorbăreți. Traficul total de voce înregistrat în rețelele companiilor de telefonie mobilă a constituit, anul trecut, 2,6 mld. minute (sau 44,5 mil. de ore), în creștere cu aproape 80% față de anul precedent. Datele ANRCETI arată ca a crescut atât traficul mobil-mobil, cât și apelurile spre telefonie fixă și destinațiile internaționale. Abonații au mai trimis anul trecut un număr record de SMS-uri - în total peste un miliard de mesaje scurte. Agenția constată că deși sectorul telefoniei mobile s-a dezvoltat continuu, indicele de penetrare a pieței este mai jos decât în țările vecine.

Finanțare aprobată. Banca de Comerț și Dezvoltare a Mării Negre a decis să ofere un credit de 10 mil. USD companiei Glass Container Prim SRL, pe o perioadă de până la 6 ani. Acesta va fi utilizat pentru construcția și exploatarea în Republica Moldova a unei noi fabrici de producere a circa 140 milioane de sticle și borcane pe an. Valoarea totală a proiectului este estimată la 34 milioane dolari SUA. Acesta peste primul proiect în sectorul real al economiei finanțat de Bancă. La momentul actual în Republica Moldova sunt active 5 operațiuni ale Băncii în sumă de cca 23 mil dolari SUA, destinate sectorului bancar.

Gazprom a donat Chișinăului 12,25 mil. USD. Ajutorul a fost acordat în urma unei înțelegeri dintre președintele moldovean Vladimir Voronin și omologul său rus Dmitri Medvedev, a precizat serviciul de presă al Guvernului. Agenția Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare va procura din contul mijloacelor financiare vizate păcură și motorină, care vor fi utilizate pentru „îndeplinirea lucrărilor agricole de primăvară și pentru asigurarea securității energetice a țării”.

A început reabilitarea șoselei Chișinău-Hâncești. Lucrările sunt efectuate de grupul finlandez Lemminkäinen Infra OY și costă 13,5 mil. euro. Proiectul de reconstrucție a segmentului de drum cu o lungime de 22,1 km este finanțat din contul creditului Băncii Europene de Investiții. Conform contractului, lucrările de reconstrucție urmează să fie finalizate până la sfârșitul anului 2010. La prima etapă se preconizează restabilirea unui segment de 14 kilometri a drumului Chișinău-Hâncești. Restul, 8 km, vor fi renovate în cadrul celei de-a doua etape a proiectului.

Energia transnistreană se vinde bine în România. Centrala electrică de la Cuciurgan a exportat, în primele trei luni ale anului, în România energie electrică în valoare de 15,8 mil. USD, cu 60% mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Potrivit datelor Serviciului Vamal din Moldova, exportul energiei electrice deține la moment poziția a treia în structura sumară a exportului din regiune, după producția metalurgică și producția din industria ușoară. În total, în primul trimestru, exportul din regiunea transnistreană declarat Serviciului Vamal a constituit 91,1 mil. USD, în scădere cu circa 27%.

DEFICIT DE CRIZĂ

Veniturile la bugetul de stat au fost, în primul trimestru curent, cu 910 milioane de lei mai mici decât cheltuielile, iar prognozele nu sunt îmbucurătoare. Guvernul asigură, însă, că va reuși să-și onoreze atât obligațiunile interne, cât și cele externe, iar deficitul reprezintă, de fapt, o unealtă anticriză.

Ministerul Finanțelor anunța săptămâna trecută că, în ianuarie-martie 2009, la bugetul de stat au fost acumulate venituri în valoare de 2,76 mld. lei, ceea ce înseamnă cu doar 1% mai mult decât era planificat. Pe de altă parte, agenția Infotag a precizat că ministerul a evitat să facă referință și la aceeași perioadă a anului trecut, care arată, de altfel, venituri mai mici cu 440 de milioane de lei față de ianuarie-martie 2008.

Totodată, cheltuielile de la bugetul de stat au fost în mărime de 3,67 mld. lei, ceea ce reprezintă 79,8% față de planul pentru trei luni. În comparație cu ianuarie-februarie 2008, însă, cheltuielile sunt mai mari cu 370 mil. lei.

„Deficitul se încadrează în indicatorii prevăzuți în legea bugetului pentru 2009”, a declarat vicepremierul Igor Dodon, ministrul Economiei și Comerțului.

Trebuie să reamintim că bugetul de stat pentru acest an a fost adoptat cu un deficit de 573,8 milioane de lei, ceea ce reprezintă 1 la sută din Produsul Intern Brut. Se pare că parametrii vor fi revizuiți, din moment ce numai după trei luni plusul de cheltuieli a depășit veniturile cu 910 mil. lei.

„Deficitul, un obiectiv!”

Prestigioasa publicație Financial Times a presupus, în context, un viitor sumbru pentru economia moldovenească. „Republica Moldova, cu un deficit bugetar de peste un miliard de dolari, riscă o criză financiară acută, având în vedere că actuala criză politică tergiversează formarea unui guvern care să negocieze un pachet de susținere cu FMI și care să poată revizui bugetul de stat”, se menționa în articol.

Autorul constata că procesul politic este îngreunat de renumărări de voturi și verificări de liste, astfel că s-ar putea ca un nou guvern să fie format abia la

toamnă. În consecință, nu există un Cabinet de Miniștri care să revizuiască cheltuielile bugetare și să negocieze un acord internațional de susținere.

„Referitor la deficitul bugetar, nu sunt de acord cu cifrele enunțate în Financial Times, categoric”, a comentat la rândul său ministrul moldovean al Economiei.

„Este evident și binevenit să majorăm deficitul bugetar pentru programe investiționale. Atunci când vorbim de situațiile de criză, în care sunt toate țările din regiune, inclusiv Republica Moldova, va fi necesar de finanțare suplimentară pentru obiecte de infrastructură. Pe aceeași formulă au mers toate țările din regiune. Statele Unite au un deficit de 12%, Rusia – 7,8%”, a exemplificat dl Dodon.

„Majorarea deficitului bugetar, cu atragerea investițiilor pentru infrastructură – acesta este obiectivul nostru. Sper că următorul Guvern va avea același obiectiv”, a mai adăugat oficialul.

Ne vom salva. Cu o condiție!

Ministrul Economiei și Comerțului, ales de altfel și deputat pe listele PCRM, spune că Guvernul își va onora angajamentele și va menține stabilitatea macroeconomică, cu condiția că în țară va fi stabilitate politică.

„Avem deja câteva scenarii și proiecte de acțiuni ce urmează a fi lansate imediat, inclusiv de ordin legislativ și reforme destul de ambițioase, care ne vor permite să onorăm toate angajamentele de plată, atât pe intern cât și pe extern”, a declarat oficialul.

Între 22 și 24 aprilie la Chișinău se va afla o misiune a Fondului Monetar Internațional cu care se va discuta despre noul program și despre revizuirea indicatorilor macroeconomici. „Cu FMI avem relații foarte bune, să nu zic chiar excelente. Suntem ferm

convinși că în scurt timp vom ajunge la definitivarea unui nou program”, a spus Igor Dodon.

L-am întrebat pe ministrul Economiei în ce măsură sunt posibile scenariile care presupun o recesiune economică în Republica Moldova. „Scenarii sunt diferite. La sigur pot să vă spun că, cu acea condiție pe care am menționat-o, rezultatele macroeconomice ale Republicii Moldova vor fi mai bune decât la vecini. Faceți calcule mai departe singuri”, a răspuns oficialul.

De menționat că Ucraina, România și Rusia – trei dintre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova – se așteaptă în 2009 la contractii economice.

a.cibotaru@businessexpert.md

DOSAR BUSINESS EXPERT

Salariile angajaților din sfera bugetară au fost majorate de la 1 ianuarie 2009, în medie, cu 21 la sută. O altă majorare a salariilor pentru angajații din învățământ a fost efectuată de Guvern începând cu 1 aprilie 2009. Leafa a crescut până la 2630 lei (circa 245 USD), iar de la 1 septembrie se promite majorarea până la 3145 de lei. Guvernarea a fost acuzată că a anunțat aceste majorări în scopuri electorale și că ele nu au acoperire financiară, acuzații respinse de Guvern.

Deficitul bugetului Republicii Moldova ar putea să se adâncească până la nivelul de 2,5% din Produsul Intern Brut în anul 2009, ca urmare a crizei economice, înainte de a se contracta în 2010, potrivit ultimilor previziuni ale Economist Intelligence Unit (EIU).

Inițial, în proiect bugetului pe 2009 a fost stabilit un deficit bugetar de 783,4 mln lei, sau 1,3% din PIB, însă în urma discuțiilor purtate cu experții ai FMI acesta a fost redus cu peste 200 mln lei, iar diferența dintre venituri și cheltuieli va fi acoperită cu resurse provenite din privatizare și finanțări din exterior.

Anterior experții EIU estimau că în 2009 va încetini ritmul de creștere a consumului, pe fondul reducerii fluxurilor de transferuri bănești și investiții străine, care au avut un rol semnificativ în creșterea economică în ultimii ani. Politica bugetară va rămâne rigidă în anii 2009-2010, iar Banca Națională a Moldovei va trebui să promoveze o politică monetar-creditară austeră pentru a diminua așteptările inflaționiste, se mai menționa în raportul Economist Intelligence Unit.

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

**Raiffeisen
LEASING**

Pachetul Mobias CONFORT: o soluție ideală pentru afaceri

Ai avut ocazia să beneficiezi de servicii la pachet? Cu siguranță te-ai convins că această vânzare înseamnă în primul rând comoditate, căci obții mai multe servicii într-un loc, fără să pierzi timpul atât de scump. Mai înseamnă și confort, și eficiență, și reduceri de preț și multe din ceea ce ai avea nevoie.

De la asigurarea unui confort al afacerii a și pornit ideea vânzării la pachet a serviciilor bancare, pe care o oferă clienților săi Mobiasbanca – Groupe Societe Generale.

Atunci când e vorba de bani, orice companie are nevoie de un serviciu care să optimizeze procesul de administrare a banilor, să excludă greșelile umane în transferurile de bani, să ajute managerul să economisească din timpul său. Și, nu în ultimul rând, să gestionezi banii într-un mod eficient și sigur.

Soluția cea mai bună este Pachetul Mobias CONFORT, care include două produse bancare absolut necesare activității unei companii: Cardul Business și Proiectul Salarial.

„Nu mai trebuie să mergi de mai multe ori la bancă, să aștepti de fiecare dată să treci toate procedurile. Este mult mai simplu acum: primești două produse la pachet și nu mai trebuie să pleci la bancă după numerar ori de câte ori cineva pleacă în deplasare de serviciu. Sau poți să plătești salariul angajaților doar printr-o simplă dispoziție de plată”, spune Andrei I., managerul unei întreprinderi, specializată în exporturi. „În plus, mai spune el, evidența cheltuielilor a devenit mai simplă și, ceea ce este important, banca oferă reduceri speciale”.

Ce este MasterCard Business?

Un card de debit ce poate fi utilizat în Moldova și peste hotare. MasterCard Business este atașat unui cont curent deschis pe numele firmei special destinat tranzacțiilor cu carduri. Cu MasterCard Business în lei moldovenești sau în euro plătești comod și sigur în țară și/sau străinătate atunci când călătorești în scop de serviciu.

De ce Cardul Business Mobiasbanca?

Pentru că:

- poți simplifica modalitățile de înregistrare a cheltuielilor;
- poți elimina avansul în numerar asociat cheltuielilor de deplasare sau protocol;
- poți controla mai bine cum se cheltuiește banul prin personalizarea limitelor de autorizare pentru fiecare card și responsabilizarea angajaților;
- poți simplifica procesul de urmărire a sumelor cheltuite în scop de serviciu concentrând sumele într-unul sau mai multe conturi bancare și prin furnizarea de extrase de cont detaliate.

Ce este Proiectul Salarial Mobiasbanca?

Este o convenție încheiată între Bancă și o per-

soană juridică (care are calitatea de Angajator), pentru virarea salariilor și altor drepturi bănești angajaților acestuia pe cardul bancar emis de către Bancă.

De ce Proiectul Salarial Mobiasbanca?

Pentru că:

- Angajatorul are posibilitatea:
- să simplifice procesul de plată a salariilor;
- să micșoreze cheltuielile de transportare și de depozitare a numerarului;
- să optimizeze timpul de lucru;
- să fidelizeze angajații;
- să asigure confidențialitatea salariului.

Cel mai mare avantaj pentru angajați este că au acces non-stop la propriile resurse atât în țară, cât și peste hotare, pot achita cu cardul produsele și serviciile la comercianți și au siguranța păstrării banilor proprii – în cazul pierderii cardului, Banca, la cererea angajatului, blochează cardul pierdut și emite altul nou. În plus, ei obțin un venit suplimentar – banca calculează dobânda pozitivă la disponibilul din cont și pot emite un card suplimentar la contul propriu pentru membrii familiei.

Fiecare client care are un card deschis în cadrul Proiectului Salarial poate obține de la bancă un overdraft (facilitate destinată finanțării activității curente a clientului, linie de credit cu o limită aprobată ce este acordată clientului în contul său curent) până la 5 salarii nete, maxim 30 000 lei.

Reduceri speciale: Cu ajutorul pachetului Mobias CONFORT beneficiați de o reducere de 15% la deservirea anuală la cardul business și o reducere de 25% a comisionului pentru transferul salariilor pe cardul salariaților, iar la vizualizarea soldului pentru angajați nu se aplică comision.

Pachetul Mobias CONFORT este destinat clienților persoane juridice.

Mai multe detalii pe <http://www.mobiasbanca.md/>

Letonia a înregistrat în martie cea mai mare inflație din UE

Inflația din luna martie, de 7,9%, plasează Letonia pe poziția a întâia în rândul statelor UE după nivelul anual de creștere a prețurilor de consum, după care urmează Lituania cu 7,4%, media la nivelul blocului comunitar fiind de 1,3%, potrivit datelor Eurostat, Biroul de statistică al Comisiei Europene.

La polul opus se situează Irlanda, unde prețurile au coborât cu 0,7%, Portugalia și Luxembourg, cu scăderi de 0,6%, respectiv 0,3%.

România a consemnat în februarie o creștere anuală a prețurilor de 6,9%. Comparativ cu luna februarie, România a avut a doua rată de creștere a inflației din UE, de 0,5%, la fel ca Ungaria și Suedia. Cel mai ridicat avans a fost înregistrat în Portugalia, Slovenia și Polonia, de 0,8%.

La nivelul spațiului comunitar, prețurile au crescut cu 0,3% față de luna februarie, comparativ cu 0,4% în zona euro.

COMPANIA INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI "ASITO" S.A.

ASITO

ASIGURAREA TURIȘTILOR PE DURATA CĂLĂTORIEI PESTE HOTARE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Vă propune o asigurare care Vă garantează un suport financiar în caz de dereglare a sănătății peste hotare.

Avantajele asigurării la „ASITO”:

- Consecințele accidentului suportat peste hotarele țării;
- Pierderea bagajului Asiguratului;
- Asistență juridică în cazul pierderii pașaportului internațional;
- Anularea sau întreruperea călătoriei.

Asigurarea acoperă următoarele riscuri:

- Îmbolnăvire subită acută (insolație, reacție alergică, arsuri, degerături, dereglarea funcției sistemului digestiv, boli inflamatorii acute ș.a.);
- Acutizarea maladiei cronice;
- Evacuare medicală, în cazul în care starea pacientului permite transportarea acestuia;
- Repatriere postmortem în cazul decesului Asiguratului.

Costul asigurării:

Pentru 7 zile în România clientul va achita doar 0,41€ pe zi, fiind asigurat la suma de 15000 €.

Pentru 7 zile în Franța, Italia sau Germania doar 0,54€ pe zi, fiind asigurat la suma de 30000€.

CU “ASITO” INVESTEȘTI ÎN SĂNĂTATE!

tel. **233 500**

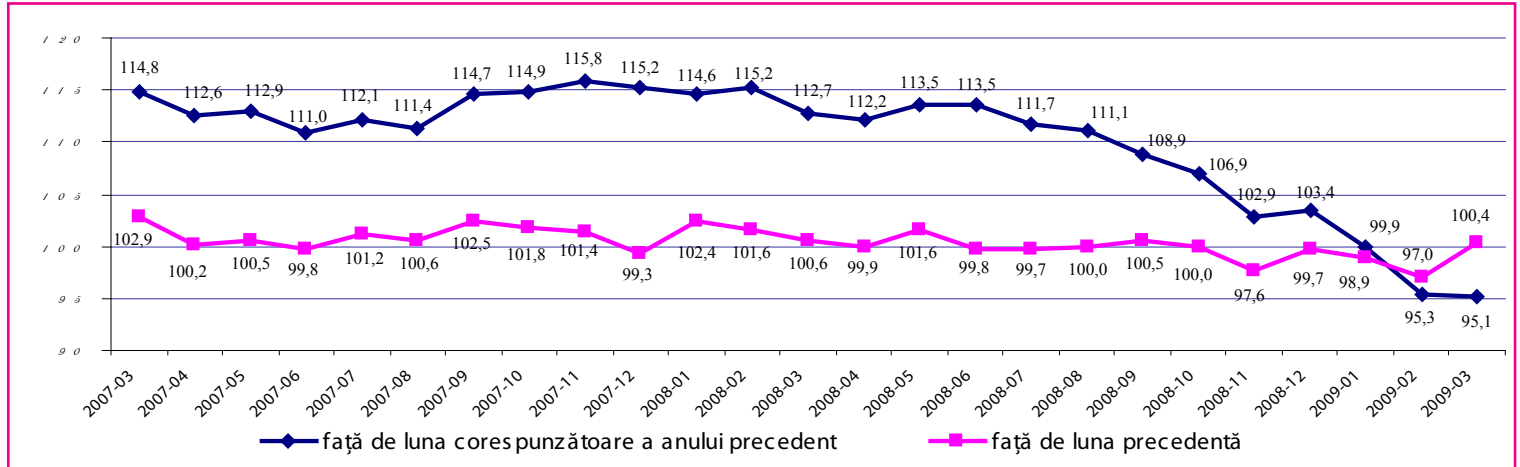

● Evoluții și Tendințe

IPPI în scădere cu 3,7% față de 2008

Prețurile în industrie per ansamblu s-au majorat în martie față de februarie curent cu 0,4%. În comparație cu decembrie 2008 indicele prețurilor producției industriale s-a diminuat cu 3,7%, iar față de martie 2008 – cu 4,9%.

Evoluția indicilor lunari ai prețurilor producției industriale (%)

Tipuri de activități	Martie 2009 în % față de:		
	februarie 2009	decembrie 2008	martie 2008
Total industrie	100,4	96,3	95,1
inclusiv livrat pe piața:			
internă	99,6	95,7	101,0
Externă	101,4	97,0	86,3
Industria extractivă	99,1	95,4	103,3
Industria prelucrătoare	100,4	96,1	93,6
inclusiv livrat pe piața:			
internă	99,6	95,3	98,9
Externă	101,4	97,0	86,2
Energie electrică și termică	100,0	100,0	122,8

Sfera de cuprindere a indicelui prețurilor producției industriale este reprezentată de ansamblul produselor fabricate și comercializate (pe piața internă și/sau la export) de către agenții economici.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Ucraina ar putea primi de la FMI 2,8 mld. dolari

Ucraina și Fondul Monetar Internațional (FMI) au ajuns la un acord care ar trebui să permită deblocarea a 2,8 miliarde dolari dintr-o linie de credit, a spus șeful misiunii FMI la Kiev.

Ceyla Pazarbasioglu, șefa delegației FMI în Ucraina, a spus că va recomanda la următorul consiliu al guvernatorilor ca viitoarea tranșă pentru Ucraina să se ridice la 2,8 miliarde dolari. FMI-ul a fost de acord anul trecut cu un program de creditare de 16,4 miliarde dolari pentru Ucraina, ca parte a unui plan de ajutorare a statului în contextul crizei financiare.

Banca Mondială estimează că fostul stat comunist se va confrunta în acest an cu o scădere a produsului intern brut (PIB) cu 9%, după o creștere economică de 2,1% în 2008.

Creșterea economică a Ucrainei a fost de circa 7% pe an, începând din 2000, și a încetinit anul trecut la 2,1%.

Pentru 2009, guvernul prevede oficial o creștere a PIB-ului cu 0,4%, în timp ce experții independenți estimau în februarie o comprimare de cel puțin 5%, scrie NewsIn.

În contextul crizei economice globale, Ucraina a solicitat în martie un nou împrumut de un miliard dolari de la Banca Mondială, pentru susținerea programului de dezvoltare, conform cotidianul Pravda.

● Bănci și finanțe

Reducerea cu o treime a rezervelor valutare: un motiv de îngrijorare?

OPINIA EXPERTULUI

Sergiu Gaibu, analist financiar:

Intrările de valută au scăzut la început de an, ca urmare Banca Națională a fost nevoită să intervină pe piață pentru a menține echilibrul cererii și ofertei de valută, consumând 525 milioane USD sau 31% din rezervele oficiale pe parcursul primelor trei luni ale anului curent. Trebuie să recunoaștem că acest dezechilibru a fost alimentat și de incertitudinea dictată de alegerile parlamentare. Incertitudinea este un risc pentru lumea businessului, după cum și pentru populație. Întru-un sistem regulatoriu profesionist acest risc trebuie să fie luat în calcul, să i se contraponă o politică fermă, inclusiv să fie pregătită partea ce ține de relațiile cu publicul. Acestea au venit cu întârziere, informațiile erau scunde și neprofesioniste, mai curând orientate spre învinuirea experților și analiștilor.

Este absolut natural ca investitorii, după cum și organismele care propun programe de susținere și ajutorare să aștepte rezultatele alegerilor. Remitențele una din sursele principale de echilibrare a balanței pieței valutare au scăzut dramatic în ianuarie, dar deja în luna februarie s-a înregistrat o creștere nesemnificativă, dar pozitivă.

În același timp și exporturile, și importurile scad. Este adevărat că începutul de an este o perioadă când exporturile sunt foarte mici, iar necesitățile de import sunt mari, este perioada când penuria de valută este critică. În luna mai situația începe să se redreseze. Este o situație ce se repetă din an în an. Dar este greu de prognozat dacă această redresare este valabilă și pentru 2009, luând în considerare criza mondială care demult a depășit titlul de financiară, înregistrând deja toate aspectele de recesiune economică clasică. La sfârșitul lunii martie s-a oprit consumarea rezervelor oficiale, dar factorul politic poate avea o repercusiune negativă decisivă asupra stabilității firave.

Problema rezervelor valutare este doar o consecință, veniturile la buget vor dicta situația economică pe anul 2009. Cel mai mare pericol îl văd în nerealizarea bugetului de stat. De aici pot apărea o serie întreagă de probleme care vor influența și sectorul financiar-valutar. Deci, nu sectorul financiar va crea probleme. Reducerea importurilor și a activității economice va determina reducerea semnificativă a veniturilor la buget, alimentat în proporție de peste 70% de consum, acoperit în mare parte de importuri. O depreciere a leului, ar putea soluționa pentru o perioadă de timp insuficiența de resurse ale statului pentru onorarea scriptică a obligațiilor față de salariați, pensionari etc.

A doua sursă de completare a veniturilor la buget sunt privatizările. Dar până la formarea Guvernului aceasta e o sursă înghețată, minim pentru prima jumătate de an. În lumina situației politice, este incertă

.....
Activele oficiale de rezervă ale Băncii Naționale a Moldovei s-au redus în primele trei luni ale acestui an cu o treime, până la 1 miliard 132.34 milioane de dolari. Însă după ce în primele trei luni ale anului s-au redus cu o treime, la începutul lunii aprilie, activele oficiale de rezervă ale statului au crescut cu 14 milioane de dolari SUA.
.....

probabilitatea exploatării sursei date și în a doua jumătate a anului.

Donatorii și creditorii sunt, de asemenea, în așteptarea unui guvern pentru a putea relua negocierile. Ca urmare a situației politice actuale, termenii dați rămân la fel de incerti.

Menținerea unei creșteri economice cu trend pozitiv acceptabil în situația de criză, care ar șterge problemele enunțate mai sus a fost ratată în perioadele anterioare. În concluzie pe parcursul următoarelor luni se vor contrapune două fenomene majore: capacitatea guvernului de a face economii versus presiunea asupra cursului leului național față de USD și EUR.

Iurie Gotișan, economist:

Rata leului este determinată de oferta și cererea de dolari. Principala componentă a cererii de dolari o reprezintă importurile. În Republica Moldova, importurile sunt finanțate în mare parte din remitențe: gospodăriile cumpără automobile, electrocasnice, carburant, vacanțe, etc. Scad remitențele, vor scădea și importurile. Absolut automat și fără nici un fel de realinere a ratei de schimb. Cu alte cuvinte, scăderea remitențelor nu reprezintă un pericol într-atât de mare precum se afirmă. Valutele (USD și Euro) au început să se deprecieze cam de prin septembrie. Tot septembrie este luna cu cel mai înalt nivel al rezervelor.

Nu putem afirma că importurile vor scădea unul la unul cu remitențele. Efectul va depinde de înclinarea spre import din partea gospodăriilor. Spre exemplu, dacă înclinarea spre import constituie 0,5, apoi pentru fiecare dolar în minus la remitențe, importurile vor scădea cu 50 cenți. Cu cât mai înalt acest parametru, cu atât mai puțin problematică este scăderea remitențelor din punct de vedere a gestiunii contului curent.

Dacă BNM insistă să sprijine leul la un nivel la care cererea de dolari cronic depășește oferta, apoi la un moment dat BNM se va trezi fără rezerve. Spre exemplu, dacă la rata de 10 lei/dolar cererea lunară de dolari e cu 50 milioane dolari mai mare decât oferta, apoi rezervele BNM vor scădea lunar cu 50 milioane dolari. În cazul în care rezervele inițiale constituie 1 miliard USD și situația din piața valutară rămâne neschimbată (deficit lunar de 50 milioane USD), e clar că peste 20 luni ipotetic BNM va rămâne fără rezerve. La acel moment rata de schimb va fi determinată exclusiv de piață (BNM nu va mai avea dolari cu care să intervină pe piață). Și odată ce anterior cererea depășea oferta, rata de echilibru va fi mai înaltă — leul se va deprecia.

În realitate, deoarece jucătorii din piață înțeleg că susținerea leului este sortită eșecului, nimeni nu va mai aștepta până rezervele valutare vor ajunge la zero cu viteza lunară de 50 milioane USD. Cu ceva timp înainte de asta toți vor începe să se debaraseze de lei (adică să cumpere valută) în anticiparea devalorizării. Iar debarasarea bruscă de lei egalează scăderea bruscă a rezervelor... până la zero (ipotetic). Cu alte cuvinte, în cazul exemplului de mai sus, rezervele nu vor scădea la zero lent, ci vor cădea brusc mult înainte de expirarea celor 20 de luni. Asta se numește atac speculativ. Banca centrală își dă seama de acest risc, de aceea, în mod normal, va începe să devalorizeze treptat leul cu mult înainte ca rezervele să se apropie de nivelul când atacul speculativ devine inevitabil.

Veaceslav Ioniță, coordonator de program la IDIS „Viitorul”:

Analistul economic Veaceslav Ioniță spune că reducerea cu peste jumătate de miliard de dolari SUA a rezervelor valutare nu-l „șperie foarte mult din cauza că importurile au scăzut de aproape două ori și în această situație pragul critic ar fi de vreo 600-700 milioane de dolari SUA”.

Un alt indicator, „care, iarăși nu arată foarte rău este raportul dintre activele oficiale de rezervă și masa monetară”.

„Alt lucru mă îngrijorează, stupiditatea cu care Banca Națională a acționat din luna septembrie până în prezent (când a menținut cursul leu/dolar prin vânzări de valută – n.r.)”, spune DI Ioniță. Potrivit acestuia, „ceea ce face BNM acum, este corect, lasă leul să se deprecieze lent față de dolar, în medie cu 0,1% pe zi. Ceea ce se întâmplă în luna aprilie, trebuia să se întâmple încă în luna septembrie”.

Expertul mai crede, însă, că „lucurile pe piața valutară nu sunt calme deloc” și din motivul că, spune DI Ioniță, există capital speculativ.

DOSAR BUSINESS EXPERT

Banca Națională a vândut în perioada crizei financiare regionale din 1998 peste 60 la sută din rezervele valutare pentru a salva moneda națională. În consecință, rezervele s-au redus de la 365 mil. USD în 1997 la 143 mil. USD, în 1998.

Nivelul dinaintea crizei a fost atins abia în anul 2004. În anii următori s-au înregistrat intrări masive de valută, în special în anii 2007-2008, când banca centrală a cumpărat de piață în numai doi ani peste 880 milioane de dolari. Activele oficiale de rezervă au crescut respectiv, atingând la mijlocul anului 2008 nivelul maxim de 1,8 miliarde de dolari SUA. La sfârșit de an, când suma remitențelor a început să scadă, iar importurile au stagnat, BNM a intervenit pe piață cu vânzări, astfel că la sfârșit de an rezervele constituiau 1672.41 mil USD.

Fondul Monetar Internațional anticipează că rezervele valutare ale Republicii Moldova vor scădea, în acest an, cu 614 milioane de dolari. Experții Fondului au simulat și un model mai sumbru pentru Republica Moldova – în cazul în care remitențele, exporturile și investițiile străine vor cădea brusc, atunci rezervele valutare ale țării s-ar putea diminua cu peste 1 miliard și 300 de milioane de dolari.

Factori bancari și analiști financiari spun că în a doua jumătate a anului situația ar putea să se redreseze, astfel că BNM va interveni din nou cu procurări, iar rezervele valutare vor crește.

Joseph Stiglitz: Programul de salvare a băncilor din SUA ar putea eșua

Eforturile depuse de administrația Obama pentru salvarea sistemului bancar ar putea eșua, pentru că au fost întocmite pentru susținerea Wall Street-ului și nu pentru a construi un sistem financiar viabil, a declarat laureatul Nobel pentru economie, Joseph Stiglitz.

“Toate ingredientele folosite până acum sunt slabe, iar unele dintre ingrediente lipsesc. Persoanele care au întocmit aceste planuri sunt “fie sub influența băncilor, fie incompetent”, a declarat Stiglitz într-un interviu, potrivit NewsIn.

Programul de eliminare a activelor toxice (TARP) nu este suficient de mare pentru a recapitaliza sistemul bancar, iar administrația nu a abordat direct această problemă, a mai spus acesta. Stiglitz a spus că la Casa Albă există o serie de conflicte de interese, pentru că unii dintre consilierii președintelui Obama au legături strânse cu Wall Street-ul.

“Nu avem suficienți bani, nu vor să apeleze din nou la Congres, cel puțin nu într-un mod deschis, și nu vor să preia controlul asupra băncilor, aceste fiind inconvenientele ce vor garanta eșecul planului, a spus Stiglitz.

Retribuțiile către contribuabili, din programul de desprindere a activelor toxice, sunt echivalente cu 25 cenți dintr-un dolar, a mai spus acesta. “Restructurarea băncilor a fost un dezastru absolut”, a subliniat Stiglitz.

Stiglitz, în vârstă de 66 de ani, a câștigat premiul Nobel în 2001, după ce a arătat că piețele sunt ineficiente când toți participanții la tranzacții nu au acces egal la informațiile foarte importante, lucru ce se întâmplă în majoritatea cazurilor.

Programul public-privat de investiții, realizat

pentru cumpărarea activelor toxice de la bănci, nu va atinge obiectivul administrației de a stabili un preț pentru activele nelichide ce sufocă bilanțurile contabile ale băncilor, ci va îmbogăți investitorii, provocând mari pierderi contribuabililor, a mai spus Stiglitz.

Știrea vine în contextul în care analiștii din cadrul Congresului SUA au mărit la 356 miliarde dolari estimările privind costurile nete pe care contribuabilii vor trebui să le suporte pentru susținerea programului de salvare a sectorului financiar, creat de guvern.

Suma este în creștere cu 167 miliarde dolari, comparativ cu estimările anterioare. Departamentul pentru Buget al Congresului (CBO) a estimat inițial că programul pentru îndepărtarea activelor neperformante, de 700 miliarde dolari, va costa contribuabilii 189 miliarde dolari.

Costurile adiționale, ce se aplică cheltuielilor TARP pentru anii fiscali 2009 și 2010, au fost incluse în estimările din martie ale CBO, care includ un deficit de 1.800 miliarde dolari pentru anul fiscal 2009, care se va încheia în 30 septembrie.

Departamentul Trezoreriei a anunțat recent că va folosi o parte din fondurile TARP pentru evitarea evacuărilor silite ce afectează deținătorii de credite ipotecare. Congresul a aprobat planul de salvare în octombrie, cu scopul de a stabili sectorul bancar și de a reda încrederea în piețe.

Fitch: Economiiile țărilor emergente din Europa se vor contracta cu 3% în 2009

Economia țărilor emergente din Europa se va contracta cu 3% în 2009, după ce a înregistrat o creștere de 4% anul precedent, susține agenția de rating Fitch în cel mai recent raport asupra sistemului bancar din regiune.

“Fitch estimează că produsul intern brut se va contracta cu 3% în 2009, în comparație cu o creștere de 4% anul trecut. Există, însă o mare diferență, ca vulnerabilitate, între statele din Europa de Est/Comunitatea Statelor Independente. Țări precum Letonia, Kazakhstan și Ucraina sunt printre cele mai vulnerabile în opinia agenției. Polonia, Cehia, Slovenia, Slovacia și Turcia sunt printre cele mai puțin vulnerabile”, se arată în raportul agenției de rating.

În acest sens, Fitch a efectuat patru tipuri de scenarii de stres ca să estimeze capacitatea băncilor din Europa de Vest de a absorbi pierderile pe creditele în regiune, fiind luate în calcul numai băncile cu mai mult de 5% din expunerea totală pe Europa de Est.

În urma analizei, a rezultat ca sistemul bancar italian este printre cele mai expuse, un impact puternic resimțându-se în cazul Unicredit.

“Cu toate acestea, nivelul capitalizării Unicredit după injecțiile din partea guvernului ar fi suficient ca să absoarbă pierderile”, menționează analiștii Fitch.

Expunerea băncilor germane în regiune este la un nivel comparabil cu cea a băncilor italiene, cele mai expuse în cazul unei deteriorări a mediului economic din regiune fiind Commerzbank și BayernLB, arată analiza agenției de rating. În ceea ce privește băncile de origine franceză care operează în zonă, ca Societe Generale, Credit Agricole sau BNP Paribas, Fitch consideră că sunt capabile să absoarbă potențialele șocuri în toate scenariile de stres.

Băncile grecești au o prezență semnificativă în statele vecine, cu precădere în sud-estul Europei, menționează raportul agenției de rating.

“Fitch a luat deja măsuri în cazul a 4 mari bănci grecești în luna martie, ce reflectă opinia agenției, conform căreia mediul operațional, atât în Grecia, cât și în afara țării, rămâne plin de provocări și pune presiune din ce în ce mai ridicată asupra performanței financiare și a calității activelor”, mai susțin analiștii Fitch.

Remiterile în scădere cu 30% față de anul 2008

Moldovenii au trimis acasă în primele două luni ale acestui an 135.48 milioane de dolari SUA (http://bnm.md/md/external_operations_via_banc_system), cu 30% mai puțin decât în perioada respectivă a anului trecut, când transferurile de mijloace bănești din străinătate efectuate de persoane fizice prin băncile din Republica Moldova au constituit 194.27 mil. USD.

Banca Națională a Moldovei a anunțat că remitterile în februarie au constituit 70.65 mil. USD față de 104.55 mil. USD în aceeași lună a anului 2008.

În anul 2008, transferurile s-au ridicat la 1.660.06 milioane de lei, însă după luna iulie când a fost atins cel mai înalt nivel din anul trecut, respectiv 180,79 milioane de dolari, în următoarele luni valoarea remitterilor a fost în continuă scădere față de luna precedentă, cu excepția lunii decembrie.

O micșorare a transferurilor lunare, evaluate în dolari SUA, s-a produs și ca urmare a deprecierei euro față de moneda americană, dar și a sumelor transferate ca urmare a faptului că o parte dintre moldovenii și-au pierdut locurile de muncă sau sunt plătiți mai prost. Astfel Moldova se înscrie în tendințele mondiale, care arată o încetinire a fluxu-

lui de transferuri către statele în curs de dezvoltare, potrivit unui studiu al Băncii Mondiale.

Experții BM estimează că rata de creștere a remitterilor moldovenilor din străinătate se va reduce în anii 2009-2010, însă aceste fluxuri vor continua să fie înalte chiar dacă țările din care se fac transferurile vor înregistra o mai puternică încetinire comparativ cu SUA și Europa. Ministerul Economiei și Comerțului prognoza anterior că remitterile ar putea să scadă în 2009 cu 300-350 milioane de dolari.

Un recent studiu al Fundației CASE pentru cercetări sociale și economice în Moldova constată că banii trimiși de la rudele de peste hotare reprezintă a treia sursă de venit pentru locuitorii de la sate, după salarii și pensii, reprezentând 12% din veniturile gospodăriilor casnice. Totodată, de remitteri beneficiază fiecare a treia persoană.

Când se va termina criza, va începe altă criză

Prin faptul că "a reușit" să scadă cererea mondială, criza economică actuală a putut să "rezolve" într-o oarecare măsură o mai veche problemă a lumii, în special una cu care se confruntă țările din lumea a treia și anume criza alimentară.

Jean-Yves Carfantan, economist și expert în piețe agricole spune că la primele semne ale revenirii din criza economică, vor reapărea și primele semne ale crizei alimentare, întrucât va începe să crească cererea mondială, iar prețurile produselor alimentare, de asemenea, se vor aprecia. Acest lucru va fi amplificat și de faptul că la ora actuală nu se refac stocurile de cereale.

Analistul apreciază că criza alimentară se va extinde la nivel mondial din cauza faptului că importanți jucători agricoli precum Turcia sau Egiptul nu mai pot practica tipul de agricultură pe care îl practicau, de exemplu, după Cel de-al Doilea Război Mondial.

Acesta apreciază că după ce criza economică se va termina, prețul ierbicidelor sau pesticidelor va crește odată cu prețul petrolului.

Nu în ultimul rând, există zone cunoscute în trecut ca având un mare potențial agricol, precum nordul Braziliei, unde activitatea agricolă riscă să dispară din cauză schimbărilor climatice. Același lucru se întâmplă și în unele zone din Australia.

Și de data aceasta, țările africane vor fi cele mai

afectate, însă Jean-Yves Carfantan avertizează că va exista o migrare masivă dinspre Africa spre Europa.

Ce este de făcut?

Pentru a evita un astfel de scenariu, analistul consideră că trebuie reorganizate regulile comerțului agricol mondial pentru că securitatea alimentară va depinde din ce în ce mai mult de importuri. Mai mult, trebuie făcute investiții masive pe continentul african.

În cazul în care nu se vor lua măsuri pentru comerțul agricol internațional, va exista riscul ca unele state precum China, Arabia Saudită sau Japonia să dețină un monopol. Acestea au cumpărat deja 7,6 milioane de hectare de teren arabil în Sudan și Indonezia. În perioada unei crize alimentare, acest lucru ar putea antrena tensiuni între agricultorii locali și cei care dețin acele terenuri.

De asemenea, spune analistul, ar trebui ca organizațiile internaționale să intervină în piață atunci când speculatorii ridică în mod nejustificat prețul produselor agricole.

Forbes: Criza „masacrează” 70% dintre miliardarii ruși: de la 110 la 32, într-un an

Efectele crizei economice asupra magnaților ruși sunt de-a dreptul devastatoare. Numărul acestora a scăzut cu aproximativ 70 de procente, iar pierderile cumulate sunt de ordinul sutelor de miliarde de dolari.

Agencia rusă de presă RIA Novosti, care citează „Forbes”, anunță că cei mai bogați 100 de ruși au pierdut în ultimele 12 luni nu mai puțin de 380 de miliarde de dolari. De asemenea, numărul miliardarilor ruși a scăzut de la 110 la numai 32.

În perioada menționată, averea cumulată a acestora s-a redus de la 552 miliarde de dolari la 142 miliarde de dolari.

Cel mai mare perdant al clasamentului este Oleg Deripaska, președintele holdingului Basic Element, care în 2008 se putea lăuda cu o avere de 28,6 miliarde de dolari, iar anul acesta a căzut pe locul al zecelea, cu numai 3,5 miliarde de dolari.

Top 3: Prokhorov, Abramovici, Alekperov

Noul lider al clasamentului este Mihail Prokhorov, președintele Onexim Group, cu o avere de

9,5 miliarde de dolari, urmat de Roman Abramovici, finanțatorul formației Chelsea FC și în același timp proprietarul Millhouse Company, cu o avere de 8,5 miliarde de dolari. „Medalia de bronz” revine președintelui grupului petrolier LUKoil, Vagit Alekperov - 7,8 miliarde de dolari.

Pe fondul crizei, refacerea clasamentului a fost determinată nu de îmbogățirea celor menționați, ci, dimpotrivă, de sărăcirea unora. Mai exact, absolut niciun miliardar din Top 100 nu se poate mândri cu o avere mai mare în 2009 față de 2008.

Singura reprezentantă a sexului frumos, Yelena Baturina, soția primarului Moscovei, Yury Luzhkov, ocupă locul 32 în clasament. Baturina este președintele unui conglomerat, prezent în construcții, Iteka. Întrucât piața imobiliară s-a prăbușit vertiginos și în Rusia, averea soției de primar s-a subțiat de la 4,2 miliarde de dolari în 2008 la 900 de milioane de dolari în 2009.

Evenimente corporative

Eximbank Gruppo Veneto Banca a decis ce să facă cu profitul. În conformitate cu decizia Adunării Generale a Acționarilor, care a avut loc în Italia, beneficiul net al băncii, generat în anul 2008, a fost distribuit în proporție de 5% sau 5,7 milioane lei la majorarea fondului de rezervă și 95% sau 107,6 milioane lei – în calitate de beneficiu nerepartizat. În calitate de companie de audit a băncii pentru anul 2009 a fost desemnată Price-waterhouseCoopers Audit SRL. Activele totale ale băncii s-au majorat pe parcursul anului cu 995,2 milioane lei (36,56%) și au atins nivelul de 3 717,3 milioane lei; portofoliul de credite a înregistrat o creștere în mărime de 509,5 milioane lei (28,0%), atingând la finele anului cifra de 2 327,2 milioane lei; depozitele atrase au crescut cu 346,2 milioane lei (26,7%), până la 1 642,3 milioane lei.

Prime Capital organizează prima vânzare a creditelor ipotecare. Este vorba de un împrumut nou, la o rată a dobânzii de 15% anual. Suma împrumutului poate varia de la 5 mii USD până la 200 de mii USD, dar nu mai mult de 65% din valoarea de piață a apartamentului. Termenul împrumutului – la alegerea clientului de la 2 la 10 ani.

ProCredit Bank a majorat dobânzile pentru conturile de economii. Astfel, rata a crescut la 18% în cazul conturilor de economii constituite în lei și până la 8% la cele în dolari SUA și euro. Contul de economii poate fi deschis oricând și cu orice sumă de bani, iar retragerile pot fi efectuate fără a pierde dobânda, calculată zilnic și capitalizată lunar. Bani în cont pot fi adăugați/retrași în/din cont la orice reprezentanță a ProCredit Bank, indiferent unde este deschis contul. Transferurile bănești, atât din țară cât și din străinătate sunt depuse direct pe cont.

Ouă Faberge la Shopping MallDova. 5 imitații ale ouălor Faberge de dimensiuni mari (aproximativ 1 metru în înălțime), lucrate manual, au fost aduse, în premieră, la Shopping MallDova, pentru a îmbogăți peisajul pascal din mall. Shopping MallDova a inaugurat și o expoziție de ouă de struț pictate și ouă elaborate din diverse materiale (paie, plastic, etc.) de către meșterii de la „Uniunea Meșterilor Populari din Moldova”.

Union Fenosa a raportat un profit de 87 mil. lei pentru anul 2008. Potrivit bilanțului anual al întreprinderii, vânzările companiei au depășit anul trecut 2,1 mld de lei. 93,9% din acțiunile distribuitorului de energie electrică sunt deținute de către Union Fenosa Internacional, iar alte 6% revin Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziariștilor Economiști și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md